

samme Ord, naar der er Tale om, hvad der skal gøres for at lindre Nøden. Der er ingen Tvivl om, at der mellem de organiserede Arbejdere er Folk, der tjene lige saa meget som Folk ret langt oppe i Mellem- og Borgerstanden, medens der paa den anden Side ganske vist ogsaa er Arbejdere, hvis Løn er meget lav, og som ikke ere naaede ret mere vidt i Løbet af de senere Aar, end de vare tidligere. Men jeg siger, at hvis det Begreb „Arbejder“ dækker over Folk, der have en Indtægt fra 6—700 op til et Par Tusinde Kr. om Aaret, saa dækker det over Folk i en meget forskellig økonomisk Stilling, og naar der her er Tale om at lindre Nød, kunde man vistnok med større Ret specialisere Begrebet noget og fremhæve nogle, nemlig de virkelig fattigt stillede og uskille andre, nemlig de godt stillede. Jeg erindrer, at den højtærede Finansminister i forrige Samling mindede os om, at Gennemsnitsfortjenesten i dette Land er 1,000 Kr., og saa ere vi ved en fast aarlig Fortjeneste af 2,000 Kr. langt ude over de Folk, om hvem man kan sige, at de lide Nød, selv om der skulde gives nogen Arbejdsstandsning for dem. Om den Borgerstand, der tjener 2,000 Kr. aarligt, sige vi dog ikke, selv om der er en Standsning i Forretningen i nogle Maaneder, at den lider Nød og bør støttes af Staten. Jeg gør denne parentetiske Bemærkning, fordi jeg tror, at det er paa Tide at gøre sig det klart, at Ordet „Arbejder“ dækker over Folk, der have meget forskellige Indtægter og derfor meget forskellig Modstandsevne mod den Nød, der kan ramme dem.

Jeg tror, at de fri Fattiggasser, som vi forhaabentlig ville beslutte os til at støtte fra Statens Side, ere meget fortrinlig egnede til at løse sociale Opgaver. De ere for det første, og det vil jeg bede de Herrer Socialdemokrater om at erindre, grundlagte paa den almindelige kommunale Valgret, som vi Demokrater alle sammen holde saa meget af. De have altsaa Befolkningens Tillid, og man tør derfor gaa ud fra, at de Mænd, der styre dem, ere i Overensstemmelse med Befolkningens Tankegang og handle i dens Aand. De ere organiserede i smaa Kredse, hvori den vedkommende Bestyrelse kan have det nødvendige personlige Kendskab for virkelig at kunne gøre et socialt Arbejde, og for det andet staa de i den offentlige Bevidsthed meget skarpt adskilte fra de offentlige Fattiggasser. Jeg tror derfor, at vi skulle have vor Opmærksomhed henvendt paa dem

ogsaa i andre Sager. Det skal nok vise sig, naar vi komme til andre sociale Spørgsmaal end det foreliggende, at en af Vanskelighederne vil være den at finde de rette Organer ude i Befolkningen til at gribe ind. De sociale Opgaver ville ikke kunne løses ved et Magtsprog herinde fra. Nej, der maa rundt omkring i de smaa Kredse være Organer, som kunne paatage sig Opgavernes Løsning, og kunde vi nu beslutte os til, hvad jeg haaber, at give et Statsbidrag til de fri Fattiggasser og derved kalde dem til forøget Virksomhed, vil jeg ogsaa haabe, at de efterhaanden skulle blive saa stærke og dygtige, at de ville kunne løfte større sociale Opgaver.

Borghjerg: Som Medforslagsstiller maa jeg være ret tilfreds med den udførlige Drøftelse, vore Lovforslag have fremkaldt, de behandles jo nu i det tredje Møde. Det forekommer mig ogsaa, at man kan bemærke en stigende Interesse over for de Tanker, der ligge til Grund for vort Lovforslag. Og jeg glæder mig særlig over, at der fra forskellig Side, bl. a. fra Flertallets Ordførers Side, er udtalt et Ønske om at komme til et Resultat for det ene Lovforslags Vedkommende, det om Statstilskud til de fri Fattiggasser. Den sidste Taler anbefalede det ogsaa meget varmt, og jeg er særdeles glad derover. Desværre strækker Velvillien sig endnu ikke til det andet Lovforslag, men der er Haab om, at det, naar vi komme igen atter og atter, skal gaa os som Manden i Bibelen, der fik det Raad, at han skulde blive ved at banke paa og banke paa, indtil der en Gang blev lukket op. Naar vi blot blive ved, vil man forhaabentlig ogsaa komme til bedre at forstaa ogsaa det andet Lovforslag.

Den sidste Taler omtalte, at det var uigennemførligt at støtte Fagforeningerne direkte i hvert Fald, saa længe de staa i Forbindelse med den socialdemokratiske Politik, og han gav Fagforeningerne det Raad at skille sig ikke blot formelt — thi alle ere vel klare over, at der formelt ingen Forbindelse er mellem Fagforeningerne og det socialdemokratiske Parti — men ogsaa reelt fra den socialdemokratiske Politik. Dette Raad gav han Arbejderklassen. Jeg vil sige, at Arbejderklassen agter ikke at lytte til dette Raad, saa meget mindre, som det kom fra en Mand, der repræsenterer en social og politisk Klasse, der netop aldrig har adskilt det sociale og politiske, nemlig Bondestanden. Den har ikke fulgt det Raad, som dens